

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	27 mei 2025	n.v.t.

Onderwerp

Toetreding Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij

Advies

1. Aan te gaan het Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij met de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe, Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg, Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland, Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht, Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt, Producentenorganisatie Varkenshouderij, de Coalitie Vitale Varkenshouderij, LTO Nederland, Platform Melkgeitenhouderij, Stichting Brancheorganisatie Kalvesector, Nederlandse Melkveehouders Vakbond, Dutch Dairy Board, Vereniging FME, Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren.
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten over de toetreding tot het Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij.
3. Vast te stellen de brief aan het Regieorgaan waarmee een verzoek tot toetreding wordt gedaan.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. GS brief aan PS - Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij
2. GS-brief Verzoek aan het Regieorgaan tot toetreding tot het Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij
3. Stcrt-2023-34169

1 Toelichting voor het College

Het Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij (hierna: Convenant) is op 1 december 2023 in werking getreden (publicatie Staatscourant 2023 nr. 34169, d.d. 13 december 2023). In totaal zijn 25 partijen partij, bestaande uit twee ministeries, de overige provincies en meerdere sectororganisaties en de dierenbescherming. Onze provincie is niet aangesloten bij dit Convenant.

Bij de start van het Convenant lag de nadruk uitsluitend op technische innovaties. Gezien de relatief extensieve aard van de meeste bedrijven in de provincie Zuid-Holland lag deelname niet direct voor de hand. Inmiddels blijkt dat er zinvolle ontwikkelingen plaatsvinden vanuit dit convenant die ook voor Zuid-Holland relevant zijn. In het regieorgaan worden pilots gestart en wordt van elkaar geleerd rondom het verduurzamen van de veehouderij. Er wordt ook een gezamenlijke lobby gevoerd naar het Rijk over beschikbare middelen. Het is onwenselijk als Zuid-Holland als enige provincie geen onderdeel is van deze besprekingen. Gezien het belang van het onderwerp en het feit dat alle overige provincies zijn toegetreden, is het wenselijk dat onze provincie ook toetreedt.

Het toetreden tot het Convenant is mogelijk op grond van artikel 17 van het Convenant. Hiervoor dient door de provincie het verzoek tot toetreding schriftelijk bekend te worden gemaakt aan het Regieorgaan van het Convenant. Zodra alle partijen bij het Convenant schriftelijk hebben ingestemd met het verzoek tot toetreding, wordt de provincie partij van het Convenant.

Wat houdt het Convenant in?

De veehouderij staat voor de opgave om vergaand en integraal te verduurzamen. De ontwikkeling en toepassing van innovatieve emissie reducerende stal- en bedrijfssystemen en mestbewerking, in combinatie met managementmaatregelen, is hierbij van essentieel belang. Het kabinet heeft het rapport Remkes 'Wat wel kan' omarmd en daarbij ook het belang van innovatie benadrukt. Naast technische innovaties in stalsystemen spelen managementmaatregelen en sociale innovatie een belangrijke rol bij het verlagen van emissies. Het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft aangegeven de ontwikkeling en toepassing van innovatieve emissie reducerende technieken en managementmaatregelen te willen versnellen. De betrokken partijen (Sectororganisaties, Dierenbescherming, VNG, Provincies en Rijksoverheid) werken samen om die versnelling te bewerkstelligen. Provincies, gemeenten en andere partners werken gezamenlijk aan oplossingen per gebied om emissies terug te dringen. Met behulp van een Convenant kan door samenwerking tussen Partijen in het Regieorgaan de benodigde versnelling op emissiereductie in de veehouderij worden behaald. De Partijen committeren zich aan hun deelname, inzet en acties in het Regieorgaan om bij te dragen aan het doel van het Convenant. Centraal in de werkwijze staan praktijkpilots (fieldlabs) waar veehouders, ketenpartijen, kennisinstellingen, overheden en maatschappelijke partijen samen experimenteren en met oplossingen komen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Het Convenant is op 13 december 2023 gepubliceerd in de Staatscourant. In artikel 22 van het Convenant is opgenomen dat het Convenant eindigt op de dag drie jaar na openbaarmaking in de Staatscourant. Hieruit volgt dat het Convenant eindigt op 14 december 2026. In het Convenant is

tevens in artikel 20 van het Convenant opgenomen dat elk lid, met inachtneming van een opzegtermijn van zes weken, het Convenant schriftelijk kan opzeggen.

In artikel 19 van het Convenant is bepaald dat het Convenant in rechte niet afdwingbaar is. Naast het een bestuurlijk commitment is, zijn er in artikel 4 en 16 van het Convenant enkele verplichtingen voor de provincies opgenomen. Op grond van artikel 4 dient een provincie zich in te zetten met acties zoals kennisdeling, ondersteuning en stimulering van doorbraakinnovaties en praktijkpilots. Wij doet dit onder andere door de ondersteuning van het 'Fieldlab Groene Hart' en door de nieuwe Subsidieregeling Landbouw. Daarnaast zijn we inmiddels ook aangesloten bij de 'Praktijkaanpak emissiearme veehouderij', een initiatief van 12 provincies en 5 sectoren om via innovatieve pilotprojecten kennis te ontwikkelen en te delen en daarmee ook input voor beleid te genereren. Artikel 16 van het Convenant dat over de financiën gaat, bepaalt dat partijen zelf middelen toewijzen, gebaseerd op een meerjarenprogramma en jaarlijks jaarplan voorgesteld door het Regieorgaan. We blijven aldus zelf bepalen of wij middelen toewijzen. Een bijdrage betekent echter ook bijdragen aan emissiereductie en dit is ook in lijn is met het coalitieakkoord. Zie hiervoor onder 4.

Personele consequenties

Toetreding tot het Convenant vraagt capaciteit van team landbouw, naar verwachting zal dat ca. 10 uur per maand zijn.

2 Voorafgaande besluitvorming

Zie onder 1. Toelichting voor het College.

3 Proces

Informeren Provinciale Staten

Provinciale Staten zullen met een GS-brief worden geïnformeerd over het verzoek tot toetreding van de provincie tot het Convenant. Hoewel we met dit GS-voorstel het Convenant nog niet aangaan, wordt met onderhavig voorstel wel al het besluit genomen om het Convenant aan te gaan. Daarnaast volgt uit artikel 17 Convenant dat, behalve het verzoek, er geen nadere (rechts)handeling (ondertekening/brief/besluit) meer is vereist van GS.

Het kan enige tijd duren totdat onze provincie lid is van het Convenant omdat alle partijen van het Convenant moeten instemmen met ons verzoek tot toetreding.

Verlenging looptijd Convenant na einddatum Convenant 14 december 2026

Het Convenant is bijna 1,5 jaar in werking. Na twee jaar, oftewel eind 2025/begin 2026, zullen de partijen van het Convenant de uitvoering en werking evalueren en zo nodig aanbevelingen doen over verlenging na drie jaar. De twee jaar zijn op 14 december 2025 verstreken. Zodra dit proces wordt gestart zal opnieuw een GS voorstel worden voorbereid over een eventuele verlenging waarbij eventuele belangrijke wijzigingen in het Convenant zullen worden benoemd.

4 Participatie en rolneming

In de gebiedsprocessen onder het ZH-PLG en diverse andere projecten werken we al actief samen met de sector om emissies te verlagen. In lijn met het coalitieakkoord; 'Wij gaan de emissies door landbouw, industrie en andere sectoren verlagen. Minder emissies zorgen mede voor natuurherstel

en creëren ruimte voor vergunningverlening. Innovaties bieden grote mogelijkheden om de stikstofuitstoot te verminderen. Wij ondersteunen innovaties, zeker in gebieden waar de uitstoot van stikstof een grote opgave is.' Met het aansluiten bij het Convenant willen we samenwerken met de genoemde partijen om de emissiereductie verder te versnellen en knelpunten, die wij tegenkomen in onze eigen projecten, effectief aan te pakken. Daarnaast is het belangrijk om het unieke karakter van de Zuid-Hollandse veehouderij (voornamelijk relatief extensieve melkveehouderij op veenweidengrond) en daarbij behorende kansen en uitdagingen in het Regieorgaan onder de aandacht te brengen.

5 Communicatiestrategie

Na een positief besluit van GS kan het verzoek tot toetreding schriftelijk bekend worden gemaakt aan het Regieorgaan. Zodra alle partijen bij het Convenant schriftelijk hebben ingestemd met het verzoek tot toetreding, wordt de provincie partij van het Convenant. Publicatie hiervan vindt plaats in de Staatscourant.